

Nasjonale og regionale rammer for arealplanlegging i Kinn kommune.

Vedlegg til planprogram for ny kommuneplanens arealdel 2020. Denne teksten er i heilskap henta frå førre planprogram for Vågsøy kommune vedtatt i 2016.

1. RAMMEBETINGELSER

Arealdelen må utarbeides med et helhetlig samfunnsperspektiv, og ta utgangspunkt i blant annet vedtatte lover og retningslinjer, føringer fra stat og fylke samt kommunens egne politiske føringer og kommunens tidligere planer.

1.1 STATLIGE RAMMER OG FØRINGER

De statlige rammene angir yttergrensene for kommunens handlingsrom i kommuneplanleggingen. Det er mange lover, planretningslinjer og nasjonale forventninger til kommunal planlegging.

1.1.1 PLAN OG BYGNINGSLOVEN

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (LOV 2008-06-27) regulerer kommunens ansvar, plikter og krav i forbindelse med planarbeid. Kapittel 11 i denne loven handler om kommuneplanen. I tillegg kommer krav til planprogram, planbeskrivelse og konsekvensutredning (KU) hjemlet i kapittel 4.

Loven fremmer bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Planlegging etter loven bidrar til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver, og gir grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser. Byggesaksbehandling etter loven skal sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak. Det enkelte tiltak skal utføres forsvarlig. Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

1.1.2 ANDRE LOVER, FORSKRIFTER OG RETNINGSLINJER

Det er en rekke lover og forskrifter kommunen må forholde seg til ved utarbeiding av arealdelen. Både de generelle lovene og lover knyttet til ulike fagområder.

Noen av lovene og retningslinjene kommunen må legge til grunn for arbeidet:

- [Forskrift av 19. juni 2017 nr. 840 om tekniske krav til byggverk \(TEK17\) med tilhørende rettleiing](#)
- [Kgl. res. Av 14. mai 2019 Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2019–2023](#)
- [Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-5/18 «Samfunnsikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling»](#)
- [Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskaps rettleiar «Samfunnstryggleik i kommunen si arealplanlegging»](#)
- Lov om vassdrag og grunnvann av 24. november 2000.
- Lov om vern mot forurensing og om avfall av 13. mars 1981.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) 19.juni 2009
- Lov om friluftslivet av 28. juni 1957.
- Lov om kulturminner av 10. juni 2005.
- Lov om veger (vegloven) av 1. jan. 1964
- Forskrift om rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre av 27. juni 2008
- Kart- og planforskriften sist endret 1. januar 2013
- Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven, ikraftsatt 1. januar 2015

I tillegg kommer en rekke meldinger til stortinget, der eksempelvis fremtidig politikk på bestemte områder er drøftet (særlig viktig vil være Meld. St. 34 (2012-2013),

Helhetlig samfunnsperspektiv.

Plan- og bygningsloven angir hensyn som skal tas, og stiller krav til samordning, utredning og medvirkning.

Kommunen må i sitt arbeid forholde seg både generelle lover, forlover og forskrifter.

Folkehelsemeldingen – God helse felles ansvar og Meld. St.14 (2015-2016), Natur for livet – norsk handlingsplan for naturmangfold). Slike meldinger synliggjør regjeringens politikk og vil dermed også ha betydning for den kommunale planleggingen. Det er ellers mange retningslinjer å følge, under er tre viktige referert.

Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging

*Forebygge
støyproblemer.*

Formålet med denne retningslinjen er å legge til rette for en langsiktig arealdisponering som forebygger støyproblemer. Retningslinjen gir anbefalte utendørs støygrenser ved etablering av nye boliger og annen bebyggelse med støyfølsom bruksformål.

Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging

Denne retningslinjen skal bidra til å ivareta hensynet til menneskers helse og trivsel gjennom å gi anbefalinger for når og hvordan lokal luftforurensning skal tas hensyn til ved planlegging av virksomhet eller bebyggelse og å gi tilrådninger med hensyn til områdets egnethet for ulike arealbruk ut fra luftforurensningsforhold, samt vurdere behovet for avbøtende tiltak.

Forebygge luftforurensning og eventuelle avbøtende tiltak.

Krav til sikkerhet mot flom og skred

NVE sine retningslinjer 2/2011 "Flaum og skredfare i arealplanar"

Retningslinjene sier noe om hvordan flom- og skredfare bør utredes og tas hensyn til i arealplaner. Retningslinjene bygger på bestemmelser i plan- og bygningsloven og kravene til sikkerhet mot flom og skred som er gitt i byggeteknisk forskrift (TEK17) med tilhørende veiledning.

Føring fra staten kommer i ulike former og kan gi grunnlag for innsigelser.

1.1.3 STATLIGE PLANRETNINGSLINJER

Storting og regjering gir en rekke føringer for kommunal planlegging. Dersom kommunen gjør vesentlige avvik fra disse kan dette gi grunnlag for innsigelser fra statlige myndigheter. Statlige planretningslinjer skal legges til grunn i planleggingen.

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

Samordning av bolig-, areal- og transportplanlegging.

Hensikten med retningslinjene er å oppnå samordning av bolig-, areal- og transportplanleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. Retningslinjene skal bidra til et godt og produktivt samspill mellom kommuner, stat og utbyggere, for å sikre god steds- og byutvikling.

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen

Ivareta allmenne og offentlige interesser langs sjøen.

Målet med retningslinjene er å ivareta allmenne interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen, jfr. forbudet mot tiltak i 100-metersbeltet langs sjøen hjemlet i § 1-8 i plan- og bygningsloven. Kommunen er omfattet av m.a. kap.7 områder med mindre press på arealene. I Vågsøy skal det være mulig å bygge forsiktig i strandsonen, først og fremst for å drive næringsutvikling, etter en helhetlig plan, men vi skal ta hensyn til fri ferdsel, natur og landskap. Utbygging skal fortrinnsvis skje i område som er bebygd fra før, og vi skal alltid vurdere om nye bygninger kan trekkes unna sjøen.

Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene

Redusere klimagassutslipp.

Kommunene skal gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging og til å gjennomføre energieffektivisering.

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen

Sikre oppvekstmiljø for barn og unge.

Retningslinjen skal sikre et oppvekstmiljø som gir barn og unge trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og ivareta det offentlige ansvaret for å sikre barn og unge de tilbud og muligheter som samlet kan gi den enkelte utfordringer og en meningsfylt oppvekst uansett bosted, sosial og kulturell bakgrunn.

Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag

Forvaltningsmål for verna vassdrag.

Nasjonale mål for forvaltning av vernede vassdrag er å unngå inngrep som reduserer verdien for landskaps-bilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø og å sikre referanseverdien i de mest urørte vassdragene. Retningslinjene skal også legges vekt på å gi grunnlag for å sikre og utvikle friluftslivsverdien og å sikre verdien

knyttet til forekomster/områder i de vernede vassdragenes nedbørfelt, som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi

Et tilgjengelig samfunn for alle uten diskriminering.

Rikspolitiske retningslinjer for universell utforming

Universell utforming er en langsiktig nasjonal strategi for å bidra til å gjøre samfunnet tilgjengelig for alle og forhindre diskriminering. Prinsippet om universell utforming skal ligge til grunn for planlegging og kravene til det enkelte byggetiltak.

De nasjonale forventningene angir regjeringens viktigste føringer for planleggingen.

1.1.4 NASJONALE FORVENTNINGER TIL KOMMUNAL PLANLEGGING

Gjennom dette dokumentet ønsker regjeringen å fremme samarbeidet med kommunene og fylkeskommunene om en bærekraftig og mer effektiv areal- og samfunnsplanlegging og mer attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder, spesielt i årene som kommer.

1.1.5 NASJONALE PLANER OG VEDTAK SOM MÅ LEGGES TIL GRUNN I AREALDELEN

En rekke nasjonale planer og vedtak må legges til grunn for arbeidet med arealdelen. I det videre følger en oversikt over et utvalg av disse:

Rimstadvassdraget

Verneplan for vassdrag IV

Gjennom Verneplan IV er Rimstadvassdraget vernet. Vassdraget er karakterisert ved svært stor botanisk verdi, fuglefauna med stor verneverdi, en vassfauna med middels til stor verneverdi, varierte kulturminner, spesielt fra nyere tid, som gir området stor verneverdi, stor verdi i forhold til friluftsjakter og middels verdi i forhold til landbruksinteresser. Det bør utarbeides en differensiert forvaltningsplan for vassdraget.

Hagevik Tønnefabrikk

Verneplan for tekniske og industrielle kulturminner

I 1994 la Riksantikvaren frem en verneplan for tekniske og industrielle kulturminner. Den konkluderer mellom annet med at vern av større tekniske og industrielle kulturminner og kulturmiljø, krever så store ressurser at det bare kan prioriteres et avgrenset antall som skal representere anlegg som har nasjonal verdi. Gjennom denne planen er Hagevik Tønnefabrikk fredet.

Automatisk freda kulturminner

Kartlagte freda kulturminner (automatisk fredet eller vedtaksfredet)

I kommunen er det registrert bosettingsspor helt tilbake til steinalderen og det er mange gravminner fra jernalder og vikingtid. Kommunen har mange kulturattraksjoner og fredede bygg og anlegg. Fredede bygg og anlegg er registrert i den elektroniske basen til riksantikvaren. (www.asketadden.ra.no) Disse områdene skal legges til grunn i planarbeidet.

5 Naturresevat for sjøfugl.

Verneplan sjøfugl

I medhold av lov om naturvern er en del øyer og landareal vernet som naturresevat. I det videre følger oversikt over de ulike områdene og link til tilhørende forskrifter/vernebestemmelser.

- Forskrift om vern av Klovningen naturresevat, Vågsøy kommune, Sogn og Fj .
- Forskrift om vern av Stallbrekka naturresevat, Vågsøy kommune, Sogn og Fj.
- Forskrift om vern av Einevarden naturresevat, Vågsøy kommune, Sogn og Fj.
- Forskrift om vern av Lysholmen naturresevat, Vågsøy kommune, Sogn og Fj.
- Forskrift om vern av Sildekruna naturresevat, Vågsøy kommune, Sogn og Fj.

Verneplan for våtmark

*Refvikvatnet
naturreservat*

I medhold av lov om naturvern er våtmarksområdet ved Refvik fredet som naturreservat.

Link til Forskrift om freding av Refvikvatnet naturreservat, Vågsøy kommune, Sogn og Fjordane.

Verneplan for myr

Movatna naturreservat

I medhold av lov om naturvern er myrområdet ved Movatna fredet som naturreservat.

Link til Forskrift om verneplan for myr i Sogn og Fjordane, vedlegg 10, freding av Movatna naturreservat, Vågsøy kommune, Sogn og Fjord

1.2 REGIONALE RAMMER OG FØRINGER

Regionale rammer og føringer omfatter fylkeskommunens planer. Disse angir noen rammer som kommunen bør holde seg innenfor i sin planlegging. De mest sentrale er beskrevet under.

Regional planstrategi 2012 – 2016 for Sogn og Fjordane (under revisjon i 2015)

Regional planstrategi for Sogn og Fjordane 2012–2016 er førende for arbeidet med den regionale planlegginga i perioden – en plan for planene. Det er startet arbeid med å utarbeide ny planstrategi for 2016-2020.

Fylkesdelplan for arealbruk, sjekkliste

Fylkesplanen (2005-2010) er et styringsdokument for utvikling i fylket. Kommunene, offentlige etater, næringslivet og frivillige organisasjoner har i fellesskap utviklet strategien under ledelse av fylkeskommunen. Det overordna målet er å holde oppe folketallet og bosettingen. Det er ønskelig at folk skal skape seg et rikt og meningsfylt liv i Sogn og Fjordane. God helse, kultur og trygge og åpne miljø er avgjørende verdier.

Det er ellers mange ulike fylkesdelplaner som skal legges til grunn for planarbeidet:

Fylkesdelplanen for arealbruk (2000) har en sjekksliste for arealbruk, der de har samlet retningslinjene for tema som de har vurdert til å være sentrale i den kommunale arealplanleggingen.

Fylkesdelplan for klima og miljø

Formålet med planarbeidet har mellom annet vært å forsøke finne ut hvilke konsekvenser klimapolitikken til Regjeringen og Stortinget har for fylket. Videre vurdere hvordan fylket på en mest mulig effektiv måte kan medvirke til at Norge når sine klimapolitiske mål. Dessuten har formålet vært å lage en politikk og utforme tiltak for å begrense skadevirkningene av et framtidig endret klima i Sogn og Fjordane. Stadt skipstunnel er omtalt som et viktig klimatiltak som vil være energisparende.

Kommunene er oppfordret til å bruke tilgjengelige virkemidler i plan- og bygningsloven, for å sikre langsiktige og helhetlige løsninger som reduserer utslipp av klimagasser. Det er også forventet at kommunene skal påvirke boareal i private boliger slik at man får redusert størrelse og dermed mindre energibruk. utfordringer knyttet til klimaendringer er omtalt. Kommunen må skaffe seg kunnskap om farer og ulemper knyttet til klimaendringer. På kysten vil større områder være utsatt for flom. Et krav i planen er at kommunene innfører krav om byggehøyde på grunn av havnivåstigning i kommuneplanen.

Fylkesdelplan for landbruk

I mål- og strategidokumentet i fylkesplanen er det ført opp følgende målsetning for Landbruket: Det er en målsetting å ha et aktivt landbruk i hele fylket, som opprettholder sin nåværende relative del av matproduksjonen i Norge, betrygger bosetning og holder

Fylkesdelplaner og regional planstrategi gir retningslinjer for kommunens planlegging.

Fylkesdelplan for arealbruk har retningslinjer for ulike tema som skal legges til grunn i den kommunale planleggingen.

Redusere klimagassutslipp. Stadt skipstunnel som viktig klimatiltak.

Mindre boenheter.

Klimatilpassing.

Målsetting om et aktivt landbruk i heile fylket og å opprettholde nåværende relative andel av matproduksjon.

vedlike og fornyer Kulturlandskapet. Det er lagt føringer for et strengt jordvern for de beste og mest sammenhengende jordbruksarealene. Det er ønskelig at landbruk og bygdeutvikling er tema i kommuneplanene. For å få til tilflytting til bygdene er det ønskelig med en enklere saksgang for spredt boligbygging i bygder utenfor pressområdene ved at det blir utarbeidet retningslinjer i kommuneplanen.

Regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Alle har behov for aktivitet og anleggene må tilpasses dette.

Regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er et eksempel på viktig samarbeid, der ulike parter forplikter seg til innsats på et område som er svært viktig for samfunnsviklingen. I denne planen legger man stor vekt på virkemiddel og tiltak for å få flere i fylket vårt til å være fysisk aktive. Planen legger vekt på at alle har behov for fysisk aktivitet og at man må utvikle anlegg tilpasset dette. Kommunen har inne et anlegg i planen; Kunstgress på Måløy stadion.

Regional transportplan – handlingsprogram

Langsiktig strategi for transportsektoren.

På uprioritert liste er Fv61 Naveosen – Sollibakke.

Regional transportplan (RTP) omhandler hele transportsystemet i fylket, inkludert transportformer hvor ansvar og virkemiddel ligger til andre forvaltningsnivå enn det fylkeskommunale. Formålet er at RTP skal være en langsiktig strategiplan for transportsektoren i Sogn og Fjordane. Handlingsprogrammet er en del av regional transportplan og gir en oversikt over tiltak, med utgangspunkt i mål, strategier og retningslinjer fra RTP. Handlingsprogrammet blir rullert hvert 4. år og danner et utgangspunkt for prioriteringer i budsjett og økonomiplan. På uprioritert marginaliste finner vi FV61, Naveosen – Sollibakke.

For denne planen er det utarbeidet et analyse- og utfordringsdokument.

Regional plan for vasskraft

Elvemuslingen i Maurstadelva må ikke bli påvirket av en eventuell utbygging.

Regional plan for vasskraftutbygging er utarbeidet for hele fylket. Planen inneholder vurderinger rundt hvilke områder på kysten av Sogn og Fjordane som egner seg for vasskraftsatsing. Elvemuslingen er en sjelden art som er totalfredet, og det er laget en egen nasjonal handlingsplan (DN 2006) for å ta vare på arten. Den finnes i Maurstadelva i Vågsøy. Planen legger opp til at der det er elvemusling er det svært viktig at det blir utredet hvordan en kraftutbygging eventuelt kan gjennomføres uten at elvemuslingen blir påvirket. Norafossen og Naveelva på Bryggja er utpekt som viktige landskapselement.

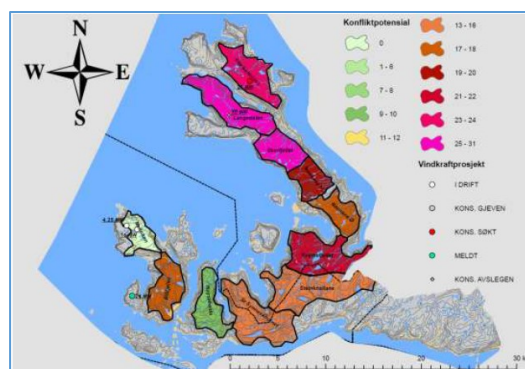
Regional plan for vindkraft

Ytre deler av kommunen og platået ved Hanekammen er vurdert til å ha et lavt konfliktpotensial. Store deler av Bryggjaområdet og høyereliggende områder i Sør-Vågsøy har et høyt konfliktpotensial.

I Fylkesdelplan for klima og energi (SFK 2003) er det gitt følgende målsetting for vindkraft:

”Åpne for produksjon av vindkraft i område med eigna vindtilhøve og avklart arealbruk”. Mål om lavest mulig miljø-/samfunnskostnad per kWh tilsier at vi bør konsentrere vindkraftutbygging til store anlegg hvor det er gode vindforhold, god infrastruktur og akseptabelt konfliktnivå i forhold til andre samfunnshensyn.

Vurdert konfliktpotensiale i Regional plan for vindkraft er illustrert i figuren.

Figur 1. Vurdering av samlet konfliktpotensial for Vågsøy

Regional plan for verdiskaping

Fylkestinget har satt folketallsutviklingen som hovedutfordring for Sogn og Fjordane. I verdiskapingsplanen er målet om folketallsutvikling ført videre til en ambisjon om arbeidsplassvekst. Fylket må tilby attraktive arbeidsplasser. Vi konkurrerer om hvor folk

Mål om arbeidsplassvekst.

Satsing på arealplanlegging i kystområder.

skal velge å bosette seg, og vi konkurrerer om hvor de utfordrende arbeidsplassene blir etablerte. Flinke folk er den viktigste ressursen vår. Hovedstrategien i planen er derfor:

- nyskaping basert på de naturgitte fortrinnene vi har
- å være attraktive for folk som vil skape arbeidsplasser
- å legge til rette for kompetanseutvikling, basert på både tradisjoner, håndlag, yrkesfag og på akademisk kunnskap

Et viktig satsingsområde i planen er arealplanlegging i kystområdene, der det skal legges opp til samarbeid mellom kommuner.

Regional plan for folkehelse

Helse og trivselsfremmende strategier.

Regional plan for folkehelse identifiserer forhold som er særlig viktige innenfor de regionale innsatsområdene fysisk miljø, psykososialt miljø og levevaner. Folkehelseplanen gir retning for de aktørene som ønsker å bidra til bedre helse og trivsel for folk i Sogn og Fjordane. Planen har følgende satsingsområder:

- Lærende organisasjoner i plan og samfunnsutviklingen
- Gode bo- og nærmiljø
- Helsefremmende barnehager og skoler
- Trivselsfremmende fritid
- Helsefremmende arbeidsliv

Regional plan for kysten (oppstart 2015)

Kartlegging i sjø.

Det er startet et kartleggingsprosjekt i forbindelse med denne planen. Kartleggingen som skal legges til grunn for planarbeidet er forventet avsluttet i 2016. Etter dette vil arbeidet med planen bli startet opp.

Regional plan for vannforvaltning for Sogn og Fjordane vannregion 2016-2021

Plan for å forvalte vannressursene.

Regional plan for vannforvaltning gir en oversiktlig fremstilling av hvordan vannregionen ønsker å forvalte vannressursene fremover. Tre planperioder, hver på seks år, vil gi føringer for hvordan vi skal løfte vannmiljøene til å nå de miljømålene vi har satt for vannressursene våre. Denne planen er for den første planperioden og gjelder for 2016-2021.

Tiltaksprogram for Sogn og Fjordane vannregion 2016-2021

Tiltaksprogram til planen ovenfor.

Det regionale tiltaksprogrammet gir en oversikt over tiltak som trengs for å oppnå *god* eller *svært god* tilstand for alt vann i en vannregion. Tiltaksprogrammet er utarbeidet sammen med Forvaltningsplan for Vannregion Sogn og Fjordane, og må ses i sammenheng med denne.

Regional rammeplan for avkjørsler og byggegrensar på fylkes- og riksveger i Region vest 2013-2016

Planlegging av avkjørsler og byggegrensar mot vei.

Planen er utarbeidet for hele riks- og fylkesvegnettet. Vegnettet er delt inn i strekninger med ensartet holdning til behandling av avkjørsler og byggegrensar. Veinettet er inndelt i fire holdningsklasser med ulike vilkår for avkjørsler og ulike byggegrensar.

Fylkesdelplan for arealbruk – rullering av kap. 3.2.4 «Etablering av kjøpesentra»

Rullering av kjøpesenterforskrift.

Planprogram for rullering av fylkesdelplan for arealbruk, med fokus på rullering av kapittel 3.2.4 Etablering av kjøpesentra er på høring høsten 2015 og planarbeidet er forventet avsluttet i 2016.